

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

NATIONAL POLICE DIRECTORATE

Deres referanse:
16/5922

Vår referanse:
201604038-9 008

Sted, Dato
Oslo, 17.01.2017

HØRING - GJENNOMFØRING AV ORGANHANDELSKONVENSJONEN I NORSK RETT MV

Vi viser til Helse- og omsorgsdepartementets høring av forslag til gjennomføring av organhandelskonvensjonen i norsk rett mv., herunder forslag til endringer i transplantasjonslova, straffeprosessloven og obduksjonslova.

Politidirektoratet har forelagt høringen for et utvalg underliggende organer. Vi har mottatt innspill fra Politihøgskolen (PHS). Dette støttes av Politidirektoratet. Det vises til vedlagte brev fra PHS.

Høringen er også forelagt Koordineringsenheten for ofre for menneskehandel (KOM) som er administrativt underlagt Politidirektoratet. Innspill fra KOM er inntatt i Politidirektoratets merknader.

Politidirektoratet har følgende merknader til høringen:

Straffebestemmelser i straffeloven og transplantasjonslova

De alvorligste handlingene som involverer menneskeorganer er menneskehandel. Menneskehandel straffes i dag etter straffeprosessloven §§ 257 og 258 (menneskehandel og grov menneskehandel), jf. også høringsnotatet punkt 4.3.

Straffeloven §§ 257 og 258 er omtalt i høringsnotatet punkt 3, som omhandler gjeldende rett som dekkes av konvensjonen. I høringsnotatet punkt 4 omtales behov for tilpasninger i norsk regelverk for å kunne gjennomføre konvensjonen. Herunder beskriver punkt 4.1 hvordan ulike deler av konvensjonen er gjennomført i norsk rett. Det er blant annet nevnt at konvensjonens krav om at forsettlig medvirkning og forsettlig forsøk skal være straffbart (konvensjonen artikkel 9) er gjennomført i straffeloven §§ 15 og 16. Videre er det nevnt at krav til hvilke forhold som skal vektlegges ved fastsettelse av straffereaksjoner (konvensjonen artikkel 13 og 14) er gjennomført i straffeloven kapittel 14. Etter vår vurdering kunne det i lovens forarbeider også være hensiktsmessig å omtale hvilke deler av konvensjonen som gjennomføres gjennom straffeloven §§ 257 og 258.

Politidirektoratet

Transplantasjonsloven § 23 regulerer pålegg, straff og sanksjoner. Etter denne bestemmelsen straffes overtredelser av transplantasjonslova med bøter og fengsel inntil 3 måneder. I høringsnotatet punkt 4.3 omtales behov for økt strafferamme ved slike overtredelser. Når det gjelder forbrytelsene som dekkes av straffeloven, antar departementet at disse tilfredsstillter konvensjonens krav. Det vises imidlertid til at strafferammen for andre handlinger som skal være straffbare etter konvensjonen er for lav. Det foreslås på den bakgrunn at strafferammen etter transplantasjonsloven økes fra 3 måneder til 2 og 6 år ved henholdsvis overtredelser og grove overtredelser. Straff ved overtredelser og grove overtredelser av transplantasjonsloven foreslås regulert i nye §§ 23a og 23b, jf. høringsnotatet punkt 9.

Politidirektoratet kan ikke se at høringsnotatet omtaler forholdet mellom handlinger som omfattes av straffeloven §§ 257 og 258, og handlinger som kan straffes etter transplantasjonsloven. Det bør etter vårt syn fremgå tydelig av lovens forarbeider hvilke handlinger som omfattes av henholdsvis straffeloven og transplantasjonslova.

Beskyttelse av ofre

Høringsnotatet punkt 2.7 beskriver organhandelskonvensjonen artikkel 18 om beskyttelse av ofre. Vi kan ikke se at det er medtatt i høringsnotatet hvordan artikkel 18 er gjennomført i norsk rett. Dette bør etter vår vurdering fremgå tydeligere, og inntas i lovens forarbeider.

Med hilsen

Kristine Langkaas
seksjonssjef

Kristine Wigmostad Blikom
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.